

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 532/2025-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej JUDr. Petrom Reblánom, advokátom, Cestice 118, proti postupu Okresného súdu Poprad v konaní sp. zn. 9C/13/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Poprad v konaní sp. zn. 9C/13/2019 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Poprad v konaní sp. zn. 9C/13/2019 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **500 eur**, ktoré **je** Okresný súd Poprad **povinný** vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Okresný súd Poprad **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 246,26 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 9C/13/2019. Sťažovateľka navrhuje prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, požaduje tiež finančné zadosťučinenie 6 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Na základe žaloby doručenej Okresnému súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) 22. marca 2019 sa pod sp. zn. 9C/13/2019 vedie spor o zriadenie vecného bremena medzi žalobcom Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik (ďalej len „žalobca“), a žalovanou sťažovateľkou a ďalšími žalovanými, ktorí majú vlastnícky vzťah k sporným nehnuteľnostiam. Zároveň so žalobou žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 3Co/54/2019-451 z 23. mája 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 3Co/54/2019-782 zo 16. januára 2020 (ďalej len „uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia“) zamietavé rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že neodkladné opatrenie nariadil. Na základe tohto uznesenia sú žalobca a ním oprávnené osoby oprávnené užívať časti pozemkov, cez ktoré prechádza príjazdová cesta – komunikácia do jeho areálu, formou prechodu a prejazdu po príjazdovej ceste, a to pre chodcov, osobné motorové vozidlá a nákladné motorové vozidlá spolu s návesom alebo prívesom do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Sťažovateľka proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podala dovolanie (12. augusta 2019). Následne 27. septembra 2019 súdu doručila podanie, v ktorom oznámila, že „*ruší plnú moc advokátovi... ako aj podané dovolanie... a to v plnom rozsahu*“. Okresný súd predložil vec na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu 18. mája 2020. Sťažovateľka na výzvu najvyššieho súdu oznámila, že na dovolaní trvá. Najvyšší súd spis vrátil okresnému súdu 20. augusta 2020 ako predčasne predložený, keďže okresný súd vychádzal z nesprávneho záveru, že sťažovateľka vzala dovolanie späť a povinnosťou okresného súdu bude zistiť, či v tomto dovolacom konaní došlo k ukončeniu zastupovania sťažovateľky jej advokátom, a poučiť ju o následkoch absencie zastúpenia v dovolacom konaní. Okresný súd realizoval úkony v zmysle pokynov dovolacieho súdu, sťažovateľka doručila plnú moc pre nového advokáta, následne bola súdom vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku.

4. Sťažovateľka 26. júla 2021 doručila okresnému súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol uznesením zo 6. augusta 2021 zamietnutý. Následne bola 11. augusta 2021 vec predložená najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu o nariadení neodkladného opatrenia z 23. mája 2019. Najvyšší súd 29. septembra 2021 dovolanie odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti.

5. Sťažovateľka 24. septembra 2021 podala odvolanie proti uzneseniu zo 6. augusta 2021 o zamietnutí jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Krajský súd 1. decembra 2021 napadnuté uznesenie potvrdil.

6. Okresný súd 9. mája 2022 pripustil zmenu žaloby. Následne nariadil pojednávanie na 14. júl 2022. Predmetné pojednávanie však bolo odročené z dôvodu úmrtia žalovanej 11. Súd následne rozhodol o pokračovaní s právnymi nástupcami tejto žalovanej.

7. Potom, keď žalovaný 10 oznámil údaje o žalovaných 6 a 7, súd vyzval dcéry žalovanej 6 (žijúce v Kanade), aby uviedli, či žalovaná 6 zomrela, kto sú jej dedičia a či došlo k dedičskému konaniu. Súd 16. januára 2023 rozhodol o pokračovaní v konaní s právnyimi nástupkyňami žalovanej 6.

8. Sťažovateľka 20. januára 2023 doručila súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý súd uznesením z 20. februára 2023 zamietol. Sťažovateľka proti uzneseniu podala odvolanie.

9. Okresný súd v marci 2023 zistil, že žalovaný 18 v priebehu konania zomrel.

10. Okresný súd 24. mája 2023 predložil vec krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu z 20. februára 2023. Krajský súd napadnuté uznesenie 26. júna 2023 potvrdil.

11. Po oznámení o skončení dedičského konania po žalovanom 18 súd uznesením z 8. marca 2024 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičkou žalovaného 18.

12. Súd 10. januára 2025 nariadil termín pojednávania na 27. marec 2025. Pojednávanie bolo zrušené z dôvodu práceneschopnosti sudkyne. Ďalšie pojednávanie nariadené na 26. jún 2025 sa neuskutočnilo z dôvodu, že doručenie predvolania nebolo vykázané u dvoch žalovaných. Pojednávanie nariadené na 30. september 2025 sa neuskutočnilo z dôvodu práceneschopnosti sudkyne. Súd 10. novembra 2025 nariadil pojednávanie na 12. marec 2026.

III.

Argumentácia sťažovateľky

13. Sťažovateľka argumentuje, že v konaní o žalobe na zriadenie vecného bremena, ktoré bolo začaté na okresnom súde 22. marca 2019, vystupuje v postavení žalovanej 3. Od začatia konania (t. j. viac ako 6 rokov) sa neuskutočnilo ani len prvé pojednávanie, ani sa nenariadilo predbežné prejednanie sporu. Okresný súd je nečinný, resp. koná neefektívne. Na návrh žalobcu bolo 23. mája 2019 nariadené neodkladné opatrenie, ktoré dosiaľ nebolo zrušené, a v dôsledku neho sú pozemky sťažovateľky naďalej využívané bez toho, aby sa súd akokoľvek zaoberal jej nárokom na náhradu, a bez toho, aby žalobca znášal akékoľvek náklady na zachovanie a opravy spevnenej plochy na pozemkoch sťažovateľky, na ktorých sa dožaduje zriadenia vecného bremena. Neodkladné opatrenie nežiaduco dlhodobo fakticky i právne nahrádza konečné rozhodnutie vo veci samej. V konaní boli nariadené pojednávania na 14. júl 2022, 27. marec 2025, 26. jún 2025, ani jedno z týchto pojednávani sa však neuskutočnilo. Všeobecný súd nevykonáva žiadne administratívno-procesné opatrenia, ktoré by efektívne a hospodárne viedli ku konečnému rozhodnutiu veci. Zbytočné prieťahy neospravedlňuje ani množstvo účastníkov na žalovanej strane, pretože vo vzťahu ku každej žalovanej nehnuteľnosti – pozemku, ktorého sa týka žaloba (resp. ktorého sa má týkať žalované vecné bremeno), tvoria žalovaní samostatné spoločenstvo. Sťažovateľku preto nie je a ani nikdy nebolo potrebné žalovať spolu s ďalšími účastníkmi na žalovanej strane, keďže táto je výlučnou a jedinou vlastníčkou jej patriacich dvoch nehnuteľností, ktoré sú vo veci samej dotknuté žalobou. Ak teda žalobca nenavrhol na účely rýchlosti a hospodárnosti vylúčiť niektoré veci na samostatné konanie, mal a mohol tak spraviť *ex offio* i súd.

IV.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

IV.1. Vyjadrenie okresného súdu:

14. Okresný súd uviedol, že vo veci vystupuje veľa žalovaných (niektorí sú zo zahraničia, pričom aktuálne príslušné ministerstvo súdu oznámilo, že na vybavovanie otázok spojených s pobytom osôb v zahraničí nemá na veľvyslanectvách personálne kapacity, pritom práve touto cestou bolo najskôr doručenie úspešne zrealizované). Je to práve sťažovateľka, ktorá opakovane nezmyselnými návrhmi sťažuje postup v konaní, aby následne namietala zákonný postup súdu, poukazuje na rozpor s dobrými mravmi, pričom sama nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia. V danej veci ide o nútené procesné spoločenstvo podľa § 78 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Sťažovateľka nehnuteľnosti kúpila v čase, keď na nich predmetná komunikácia už dlhodobo existovala. Pokiaľ ide o jej námietku, že súd mal ňou vznesené nároky vylúčiť na samostatné konanie, ide o prostriedok procesnej obrany – kompenzačnú námietku, s ktorou sa bude vysporiadať v konaní, nie o vzájomnú žalobu spôsobilú na vylúčenie na samostatné konanie. V priebehu konania bolo nutné rozhodovať o pokračovaní s právnymi nástupcami viacerých strán sporu. Vzhľadom na väčší počet strán sporu a doručovanie písomností do zahraničia musia byť úkony vo veci, najmä pojednávania nariaďované s väčším časovým predstihom tak, aby v čase úkonu mal súd k dispozícii doklady o doručení konkrétnej písomnosti všetkým stranám sporu. Dĺžka konania je ovplyvnená tiež procesnými návrhmi strán sporu, o ktorých súd musel rozhodovať. Kvôli rozhodovaniu o procesných návrhoch spis musel byť predkladaný opakovane odvolaciemu súdu a v jednom prípade aj dovolaciemu súdu. Z dôvodu rozporuplných vyjadrení sťažovateľky o tom, či berie alebo neberie späť dovolanie, došlo k predĺženiu dovolacieho konania. Uplatnená výška finančného zadostučinenia je neprimeraná, keďže prevyšuje aj hodnotu predmetu sporu podľa znaleckých posudkov, ktoré boli predložené v konaní. Okresný súd navrhol sťažnosť sťažovateľky zamietnuť ako nedôvodnú.

IV.2. Replika sťažovateľky:

15. Sťažovateľka uviedla, že vyšší počet účastníkov konania neospravedlňuje vznik zbytočných prietahov. Žalovaní účastníci konania podľa ich hmotnoprávneho vzťahu k tej-ktorej žalobou dotknutej nehnuteľnosti tvoria samostatné spoločenstvo podľa § 76 CSP. Pokiaľ by totiž u žalovaných malo ísť o nútené spoločenstvo, konanie na všeobecnom súde to malo paradoxne iba zrýchliť, keďže žalovanými nie sú všetky subjekty, ktorých sa v takom prípade musí právo zodpovedajúce požadovanému vecnému bremenu týkať. Okresný súd mohol a mal v konaní uplatniť § 75 ods. 2 CSP. O odvolaní sťažovateľky sa po zamietnutí jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zrušenie nariadeného neústavného neodkladného opatrenia rozhodovalo od 20. februára 2023 (sťažovateľka mala zrejme na mysli 23. marec 2023, keď bolo súdu doručené jej odvolanie, pozn.) do 26. júna 2023. Prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené až na 14. júl 2022. K jeho odročeniu však došlo z dôvodu, ktorý nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľky. Ďalší termín pojednávania bol určený až na 27. marec 2025 a zrušený bol z dôvodov pričítateľných okresnému súdu. Tretí termín prvého pojednávania bol určený na 26. jún 2025, k pojednávaniu opäť nedošlo výlučne z dôvodov na strane okresného súdu, ktorý nedoručil predvolanie dvom žalovaným. Štvrtý termín pojednávania bol určený na 30. september 2025 a ani toto pojednávanie sa neuskutočnilo z dôvodu práceneschopnosti sudkyne. Piaty termín prvého pojednávania je

nariadený na 12. marec 2026. Dlhodobá práceneschopnosť zákonnej sudkyne všeobecného súdu alebo neprítomnosť vyšších súdnych úradníkov nemôžu ospravedlniť dlhodobo trvajúce zbytočné prietahy. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia stratilo akýkoľvek reálny i právny zmysel a význam, keďže ústavný súd ho nálezom sp. zn. III. ÚS 48/2023 zo 14. apríla 2023 síce formálne nezrušil, ale procesne nepripustil, aby na jeho podklade bola proti sťažovateľke vedená exekúcia.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

18. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

19. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci, dospel ústavný súd k záveru, že ide o vec (zriadenie vecného bremena v podobe prechodu a prejazdu cez pozemky žalovaných) nevykazujúcu črty mimoriadnej právnej zložitosti, ktorá tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Vyššiu mieru skutkovej zložitosti zakladá skutočnosť, že v konaní vystupuje väčší počet žalovaných (27), z ktorých 3 žijú v zahraničí (USA, Kanada). Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že žalovaní tvoria samostatné spoločenstvo, a teda sťažovateľku nie je ani nebolo potrebné žalovať spolu s ďalšími účastníkmi na žalovanej strane, ústavný súd uvádza, že vymedzenie subjektov na žalovanej strane bolo v dispozícii žalobcu, nie súdu.

20. Predmet posudzovaného konania nie je časovo zvlášť prioritizovaný.

21. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v konaní, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka v priebehu napadnutého konania opakovane využívala svoje procesné oprávnenia (dovolanie proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, dva návrhy

na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré boli okresným súdom zamietnuté, pričom sťažovateľka v oboch prípadoch využila možnosť podania odvolania). Sťažovateľke samotnú skutočnosť, že v priebehu konania realizuje svoje procesné oprávnenia, nemožno pričítať na ťarchu. Predĺženie konania v dôsledku procesných úkonov sťažovateľky však nemožno pričítať na ťarchu ani okresnému súdu, ktorý bol povinný sa návrhmi a podaniami sťažovateľky zaoberať. Sťažovateľke však možno vytknúť, že okresnému súdu doručila podanie z 25. septembra 2019, podľa ktorého odvoláva plnú moc svojmu advokátovi a z ktorého sa okresný súd opodstatnene mohol domnievať, že sťažovateľka zároveň vzala späť svoje dovolanie proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia. Na výzvu dovolacieho súdu sa v konaní ukázalo, že sťažovateľka nemala v úmysle vziať svoje dovolanie späť. V dôsledku uvedeného mäťúceho podania sťažovateľky došlo k predĺženiu konania, keďže spis bol dovolacím súdom vrátený okresnému súdu bez rozhodnutia s tým, že okresný súd mal zistiť u advokáta sťažovateľky, či došlo k ukončeniu jej zastupovania (advokát sťažovateľky na výzvu súdu oznámil, že o odvolaní plnej moci nemá vedomosť, pozn.), či ju advokát poučil o následkoch odvolania plnej moci, tiež v tomto smere vyzvať aj sťažovateľku, následne bolo potrebné doručiť dovolanie na vyjadrenie stranám sporu.

22. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov v napadnutom konaní.

23. V postupe okresného súdu možno identifikovať neefektívnu činnosť v období po podaní dovolania sťažovateľky proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, a to aj pri zohľadnení skutočnosti, že k predĺženiu dovolacieho konania prispela sama sťažovateľka podaním z 25. septembra 2019 (z ktorého bolo možné usudzovať, že dovolanie vzala späť), a napriek skutočnosti, že v období po podaní dovolania bol spis predložený krajskému súdu na vydanie opravného uznesenia a že pred druhým predložením veci dovolaciemu súdu (potom, keď bolo ustálené, že sťažovateľka dovolanie nevzala späť a udelila plnomocenstvo na zastupovanie novému advokátovi) okresný súd ešte rozhodoval o návrhu sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. Sťažovateľka podala dovolanie 12. augusta 2019, pričom po uskutočnení úkonov v súlade s pokynmi dovolacieho súdu z 12. augusta 2020 okresný súd predložil vec (po druhýkrát) dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní 11. augusta 2021.

24. Obdobie nečinnosti okresného súdu možno vzhliaďnúť pri rozhodovaní o pokračovaní v konaní s právnou nástupkyňou (pôvodne) žalovaného 18, keď bolo 30. októbra 2023 súdu notárkou oznámené, že dedičské konanie po žalovanom bolo ukončené, v nadväznosti na čo okresný súd vydal uznesenie o pokračovaní v konaní s právnou nástupkyňou žalovaného 8. marca 2024 (t. j. po viac ako 4 mesiacoch).

25. Ústavný súd konštatuje, že v konaní vystupuje 27 žalovaných, je potrebné uskutočňovať doručovanie jednému zo žalovaných do USA (v skoršom štádiu konania aj jednej zo žalovaných do Kanady), v priebehu konania bolo zistené, že traja zo žalovaných zomreli, v tejto súvislosti bolo nutné zistiť okruh právnych nástupcov žalovaných, rozhodnúť o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami zomrelých žalovaných, okresný súd tiež rozhodoval o troch návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom tieto rozhodnutia boli podrobené aj prieskumu na súdoch vyššieho stupňa. Aj pri zohľadnení predmetných skutočností postup okresného súdu v napadnutom konaní nemožno vyhodnotiť ako optimálny. Napadnuté konanie prebieha

od 26. marca 2019, teda 6 rokov a 10 mesiacov, pričom dosiaľ sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie vo veci.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, ktoré boli spôsobené neefektívnou činnosťou, nečinnosťou okresného súdu. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

27. Keďže ústavný súd dospel k záveru o porušení čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom napadnuté konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal, aby okresný súd v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

28. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

29. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada o priznanie finančného zadosťučinenia 6 000 eur, ktoré považuje za primerané vzhľadom na pochybenie súdu.

30. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

31. Pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení ústavný súd prihliadal na celkovú dĺžku napadnutého konania, konštatovanú neefektívnu činnosť, nečinnosť okresného súdu, predmet konania, správanie sťažovateľky a na okolnosti, ktoré prispeli k predĺženiu konania, ktoré však nemožno pripísať na ťarchu okresného súdu (úmrtia žalovaných, procesné návrhy strán sporu, komplikácie pri doručovaní súdnych písomností do zahraničia).

32. Po komplexnom zohľadnení všetkých relevantných skutočností ústavný súd dospel k záveru, že okolnosti veci opodstatňujú priznanie finančného zadosťučinenia 500 eur (bod 3 výroku nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

33. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

34. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky). Základná sadzba odmeny za úkon

právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, stanovisko k vyjadreniu okresného súdu). Právny zástupca sťažovateľky je v zmysle údajov vyplývajúcich zo Zoznamu daňových subjektov registrovaných pre DPH zverejnenom na webovom sídle Finančnej správy Slovenskej republiky platiteľom dane z pridanej hodnoty od 27. októbra 2025. Daňová povinnosť právneho zástupcu sťažovateľky vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov), odmena advokáta sa tak zvyšuje o 23 % DPH (88,74 eur) iba pri treťom úkone právnej služby (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) realizovanom a vyúčtovanom po 27. októbri 2025. Na základe popísaného vyčíslenia sťažovateľke prináleží náhrada trov konania 1 246,26 eur.

35. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu